

Abstrakt

Disertační práce pojednává o problematice skupinových identit tádžických Pamírců. Etnonymum Pamírec označuje obyvatele horského Pamíru, kteří se svým náboženským vyznáním, jazykovou příslušností a některými aspekty hmotné kultury odlišují od ostatních skupin obyvatelstva, jejichž příslušníci žijí na území současné Tádžické republiky. Z hlediska oficiálního přístupu Tádžické republiky nemají Pamírci status národnostní menšiny. V legislativní rovině jsou považováni za součást tádžické majority. Se státem připsanou národností neztotožňují ani samotní Pamírci, ale ani majoritní Tádžici. Příslušníci obou skupin poukazují na vzájemné kulturní, prostřednictvím kterých se vůči sobě vymezují.

Cílem práce je analyzovat faktory, které ovlivňují podoby a způsoby prezentace identit horských Pamírců. Text disertační práce reflektuje danou problematiku především ve třech základních rovinách, kterými jsou jazyková příslušnost, náboženské vyznání a příbuzenské systémy. Jazyková příslušnost a náboženské vyznání představují základní aspekty pamírských skupinových identit. Prostřednictvím těchto aspektů se Pamírci vymezují vůči příslušníkům ostatních (nepamírských) skupin, především vůči majoritním Tádžikům. Disertační práce se zabývá také otázkou, nakolik se koncepty pamírských identit projevují v rámci každodenních interakcí. Z hlediska příbuzenských systémů je důležitá otázka, nakolik podoby a projevy vlastních skupinových identit ovlivňují tádžické Pamírce při výběru partnerů, tedy zda se v tomto kontextu objevují požadavky či doporučení etnické (či jiné) endogamie. Text disertační práce vychází z empirických dat získaných prostřednictvím etnografického výzkumu v tádžickém Pamíru. Opakovaný terénní výzkum byl realizován v rozmezí let 2006–2015 v celkovém rozsahu osmi měsíců.

Klíčová slova: antropologie, skupinové identity, etnicita, ismá'ilija, Tádžická republika, Pamír